

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O
TRŽIŠTU PLINA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, kolovoz 2011.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o tržištu plina sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. i članku 50. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Uvodne napomene i pravni okvir

U srpnju 2001. započela je reforma energetskeg sektora u Republici Hrvatskoj, te je uz Zakon o energiji (Narodne novine, broj 68/01) donijet prvi paket energetskeg zakona kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetskeg djelatnosti, i to:

- Zakon o tržištu električne energije,
- Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata,
- Zakon o tržištu plina i
- Zakon o regulaciji energetskeg djelatnosti.

Ovim zakonima uspostavljen je osnovni zakonodavni okvir za restrukturiranje i reorganizaciju energetskeg sektora, otvaranje tržišta plina i regulaciju energetskeg djelatnosti te je reformom obuhvaćeno restrukturiranje energetskeg subjekata i stvaranje novoga zakonodavnog i institucionalnog okvira, utvrđivanje tržišnih pravila, obveza javnih usluga i razdvajanje energetskeg djelatnosti na tržišne i regulirane.

Kako je energetske zakonodavstvo postalo jedan od važnih segmenata na putu prema članstvu u Europskoj uniji, što uključuje i obvezu adekvatne prilagodbe europskom energetskeg zakonodavstvu i standardima organizacije internog europskeg tržišta, a postojeći zakonodavni i regulacijski okvir nisu bili razvidni, došlo je do nužnih promjena energetskeg zakonodavnog sektora te je tako u prosincu 2004. Hrvatski sabor donio i drugi paket energetskeg zakona, i to: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energiji, novi Zakon o tržištu električne energije i novi Zakon o regulaciji energetskeg djelatnosti (Narodne novine, broj 177/04), a u 2005. donijet je Zakon o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom (Narodne novine, broj 42/05) te Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina (Narodne novine, broj 87/05). U travnju 2007. Hrvatski sabor donio je novi Zakon o tržištu plina (Narodne novine, broj 40/07), a u srpnju 2007. i prosincu 2008. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energiji (Narodne novine, broj 76/07 i 152/08). U prosincu 2008. Hrvatski sabor je također donio i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije (Narodne novine, broj 152/08) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina (Narodne novine, broj 152/08). U srpnju 2009. donesen je Zakon o izmjenama dopunama Zakona o tržištu plina (Narodne novine, broj 83/09), a u veljači 2010. donesen je i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom (Narodne novine, broj 20/10).

Osnovni razlozi za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o tržištu plina proizlaze iz potrebe da se omogući da Vlada Republike Hrvatske, na određeno vrijeme, zadrži mogućnost propisivanja najviše razine cijene prirodnog plina za povlaštene kupce (posebno za kupce kategorije poduzetništvo – industrijske kupce).

Razlozi za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o tržištu plina

Na temelju članka 1. Zakona o ovlasti Vlade Republike Hrvatske da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 115/2010), Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o izmjeni Zakona o tržištu plina (Narodne novine, broj 91/11), koja je stupila na snagu 3. kolovoza 2011. godine. Uredbom se omogućilo da Vlada Republike Hrvatske može, na određeno vrijeme, propisati najvišu razinu cijene prirodnog plina za povlaštene kupce u Republici Hrvatskoj, u cilju zaštite gospodarskog interesa Republike Hrvatske i kako bi se osigurala međunarodna konkurentnost hrvatskih proizvoda uzimajući u obzir cijenu plina na međunarodnom tržištu za iste ili slične kategorije povlaštenih kupaca. Prijašnje zakonsko rješenje propisivalo je da je Vlada Republike Hrvatske mogla do 1. kolovoza 2011. godine, na određeno vrijeme, propisati najvišu razinu cijene prirodnog plina za povlaštene kupce u Republici Hrvatskoj.

Razlog za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o tržištu plina je da se odredbe Uredbe o izmjeni Zakona o tržištu plina (Narodne novine, broj 91/11), provedu i ugrade u Zakon o tržištu plina, sukladno članku 88. stavku 3. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst).

Pitanja koja se uređuju Zakonom

Donošenjem Zakona o izmjeni Zakona o tržištu plina postigli bi se sljedeći ciljevi:

- provodi se zaštita gospodarskog interesa Republike Hrvatske i
- osiguravanje međunarodne konkurentnosti hrvatskih proizvoda uzimajući u obzir cijenu plina na međunarodnom tržištu.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE RAZLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. stavku 1. Poslovnika Hrvatskog sabora po hitnom postupku donose se zakoni kojima se otklanjaju veći poremećaji u gospodarstvu uslijed postojećeg zakonodavstva na snazi.

Ukratko, bitni razlog za hitnost postupka je potreba usklađivanja s novonastalim gospodarskim uvjetima.

Sve navedeno predstavlja osobito opravdan državni razlog za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA

Članak 1.

U Zakonu o tržištu plina („Narodne novine“, broj 40/07, 152/08, 83/09, 91/11) članak 72. mijenja se i glasi:

„Vlada Republike Hrvatske može, na određeno vrijeme, propisati najvišu razinu cijene plina za povlaštene kupce u cilju zaštite gospodarskog interesa Republike Hrvatske i osiguranja međunarodne konkurentnosti uzimajući u obzir cijenu plina na međunarodnom tržištu za istu ili slične kategorije povlaštenih kupaca.“

Članak 2.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Uredba o izmjeni Zakona o tržištu plina (Narodne novine, broj 91/11).

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

OBRAZLOŽENJE ČLANAKA:

Članak 1.

Određuje da Vlada Republike Hrvatske može, na određeno vrijeme, propisati najvišu razinu cijene plina za povlaštene kupce u cilju zaštite gospodarskog interesa Republike Hrvatske i osiguranja međunarodne konkurentnosti hrvatskog proizvoda uzimajući u obzir cijenu plina na međunarodnom tržištu za istu ili slične kategorije povlaštenih kupaca.

Članak 2.

Propisuje se prestanak važenja Uredbe.

Članak 3.

Propisuje se stupanje Zakona na snagu.

VI. TEKST ODREDBI ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA KOJE SE MJENJAJU

Članak 72.

(1) Vlada Republike Hrvatske može, u razdoblju od dana stupanja na snagu ovoga Zakona do 1. kolovoza 2011. godine, na određeno vrijeme, propisati najvišu razinu cijene plina za povlaštene kupce, a posebno za kupca koji kupuje plin radi proizvodnje toplinske energije za tarifnoga kupca prema odredbama Zakona o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom, u cilju zaštite potrošača, regulacije tržišta ili zbog drugih opravdanih razloga, uzimajući u obzir cijenu plina na međunarodnom tržištu i raspoložive količine plina koja je proizvedena na teritoriju Republike Hrvatske i u podmorju epikontinentalnog pojasa iz bilance potrošnje plina u Republici Hrvatskoj.

(2) Vlada Republike Hrvatske može, u razdoblju od dana stupanja na snagu ovoga Zakona do 1. kolovoza 2011. godine, na određeno vrijeme, proizvođaču plina, za prodaju plina kupcima u Republici Hrvatskoj, u cilju zaštite potrošača, regulacije tržišta ili zbog drugih opravdanih razloga, propisati najvišu razinu cijene plina koja se temelji na mjerljivim tržišnim elementima te realnim troškovima istraživanja i proizvodnje.